זֹהַר הַקָּדוֹשׁ עִם פֵּרוּשׁ מָתוֹק מִדְּבָשׁ

עַל הַפָּרָשָׁה וְעִנְיְנֵי דְיוֹמָא

לוח עמוד היומי בזוה"ק – פרשת וישב

חלק ב – פרשת נח

יום	וילנא	מתוק מדבש
ראשון	ס ע"א	ז–יב
שני	ס ע"ב	יב–יח
שלישי	סא ע"א	יח–כד
רביעי	סא ע"ב	כד–כט
חמישי	סב ע"א	כט–לה
ששי	סב ע"ב	לה–מב
שב"ק	סג ע"א	מב–מז

לשמיעת שיעורי עמוד היומי
– בלשה"ק ובאידיש –
03.617.11.40

יו"ל בעזהשי"ת ע"י
בית הזוהר "מתוק מדבש" ת.ר. 5315 ירושלים

עלון מס' 418 | פרשת וישלח תשפ"ז

לָבָן גְּדוֹל הַמְכַשְּׁפִים שֶׁבָּעוֹלָם לֹא הָיָה יָכוֹל לְהָרַע לְיַעֲקֹב

וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה, מִיָּד פָּתַח יַעֲקֹב לְאִתְהַפָּכָא לֵיהּ לְעַבְדָּא, בְּגִין דְּלָא יִסְתַּכַּל עֵשָׂו בְּאִינּוּן בִּרְכָאן דְּבָרְכֵיהּ אֲבוֹי, דְּהָא יַעֲקֹב סָלִיק לוֹן לְבָתַר כִּדְקָא אֲמָרָן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַאי חָמָא יַעֲקֹב דְּשַׁדַּר לֵיהּ לְעֵשָׂו וְאָמַר עִם לָבָן גַּרְתִּי, וְכִי מַה עָבִיד בִּשְׁלִיחוּתֵיהּ דְּעֵשָׂו (דְּאָמַר) מִלָּה דָּא, אֶלָּא לָבָן הָאֲרַמִּי קָלֵיהּ אָזִיל בְּעָלְמָא דְּלָא הֲוָה בַּר נָשׁ דְּיִשְׁתְּזִיב מִנֵּיהּ, דְּהוּא חֲרָשׁ בְּחַרְשִׁין וְרַב בְּקוֹסְמִין, וַאֲבוֹי דְּבְעוֹר הֲוָה וּבְעוֹר אֲבוֹי דְּבִלְעָם, דִּכְתִיב (יהושע יג כב) בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הַקּוֹסֵם, וְלָבָן חָכָם בְּחַרְשִׁין וְקוֹסְמִין יַתִּיר מִכֻּלְּהוּ, וְעִם כָּל דָּא לָא יָכִיל בְּיַעֲקֹב, וּבָעָא לְאוֹבָדָא לְיַעֲקֹב בְּכַמָּה זִינִין, הָדָא הוּא דִכְתִיב (דברים כו ה) אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבִי.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, כּוּלֵי עָלְמָא חֲווֹ יָדְעֵי, דְּלָבָן הֲוָה רַב חַכִּימִין וְחַרְשִׁין וְקוֹסְמִין, וּמֵאן דְּבָעֵי

מָתוֹק מִדְּבָשׁ

לָבָן גְּדוֹל הַמְכַשְּׁפִים שֶׁבָּעוֹלָם לֹא הָיָה יָכוֹל לְהָרַע לְיַעֲקֹב

וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה הִנֵּה מִיָּד פָּתַח יַעֲקֹב לְאִתְהַפָּכָא לֵיהּ לְעַבְדָּא מִיָּד הִתְחִיל יַעֲקֹב לְהַשְׁפִּיל עַצְמוֹ לִפְנֵי עֵשָׂו וּלְהִתְהַפֵּךְ לְפָנָיו כְּאִלּוּ הָיָה לוֹ לְעֶבֶד, בְּגִין דְּלָא יִסְתַּכַּל עֵשָׂו בְּאִינּוּן בִּרְכָאן דְּבָרְכֵיהּ אֲבוֹי כְּדֵי שֶׁלֹּא יִסְתַּכֵּל וְלֹא יָשִׂים עֵשָׂו לִבּוֹ לְאוֹתָם הַבְּרָכוֹת שֶׁבֵּרְכוֹ אָבִיו, וְיַחְשֹׁב שֶׁלֹּא יִתְקַיְּמוּ, דְּהָא יַעֲקֹב סָלִיק לוֹן לְבָתַר כִּדְקָא אֲמָרָן כִּי יַעֲקֹב סִלֵּק וְהִנִּיחַ אֶת הַבְּרָכוֹת לְאַחֲרִית הַיָּמִים כְּמוֹ שֶׁאָמַרְנוּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַאי חָמָא יַעֲקֹב דְּשַׁדַּר לֵיהּ לְעֵשָׂו מָה רָאָה יַעֲקֹב שֶׁשָּׁלַח לְעֵשָׂו וְאָמַר עִם לָבָן גַּרְתִּי, וְכִי מַה עָבִיד בִּשְׁלִיחוּתֵיהּ דְּעֵשָׂו מִלָּה דָּא וְכִי מָה עָשָׂה וּפָעַל בִּשְׁלִיחוּת זוֹ לְעֵשָׂו לוֹמַר לוֹ עִם לָבָן גַּרְתִּי אִם הָיָה רוֹצֶה לְפַיֵּס אֶת עֵשָׂו, וּמִתְרֵץ אֶלָּא לָבָן הָאֲרַמִּי קָלֵיהּ אָזִיל בְּעָלְמָא דְּלָא הֲוָה בַּר נָשׁ דְּיִשְׁתְּזִיב מִנֵּיהּ אֶלָּא לָבָן הָאֲרַמִּי הָיָה מְפֻרְסָם בָּעוֹלָם שֶׁלֹּא הָיָה אָדָם שֶׁיִּנָּצֵל מִמֶּנּוּ, דְּהוּא חֲרָשׁ בְּחַרְשִׁין וְרַב בְּקוֹסְמִין שֶׁהוּא הָיָה מְכַשֵּׁף הֵיוֹתֵר גָּדוֹל מִכָּל הַמְכַשְּׁפִים וְהָיָה רֹאשׁ הַקּוֹסְמִים, וַאֲבוֹי דְּבְעוֹר הֲוָה וּבְעוֹר אֲבוֹי דְּבִלְעָם וְהוּא הָיָה אֲבִיו שֶׁל בְּעוֹר וּבְעוֹר הָיָה אֲבִיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע דְּכְתִיב בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הַקּוֹסֵם, וְלָבָן חָכָם בְּחַרְשִׁין וְקוֹסְמִין יַתִּיר מִכֻּלְּהוּ וְלָבָן הָיָה חָכָם בִּכְשָׁפִים וְקֶסֶמִים יוֹתֵר מִכֻּלָּם, וְעִם כָּל דָּא לָא יָכִיל בְּיַעֲקֹב וְעִם כָּל זֶה לֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת רָע לְיַעֲקֹב, וּבָעָא לְאוֹבָדָא לְיַעֲקֹב בְּכַמָּה זִינִין עַל אַף שֶׁרָצָה לְהַאֲבִיד אֶת יַעֲקֹב בְּכַמָּה מִינֵי אֻפָּנִים הָדָא הוּא דִכְתִיב אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבִי כִּי הָיָה כֹּחוֹ גָּדוֹל בְּפִיו לְאַבֵּד וּלְכַלּוֹת לְמִי שֶׁיִּרְצֶה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא מוֹסִיף עַל דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר שֶׁלֹּא רַק קוֹל בְּעָלְמָא נִשְׁמַע עַל רִשְׁעָתוֹ שֶׁל לָבָן, אֶלָּא כּוּלֵי עָלְמָא חֲווֹ יָדְעֵי דְּלָבָן הֲוָה רַב חַכִּימִין וְחַרְשִׁין וְקוֹסְמִין כָּל הָעוֹלָם יָדְעוּ יְדִיעָה גְּמוּרָה שֶׁלָּבָן הָיָה רֹאשׁ

לְאוֹבָדָא בְּחַרְשׁוֹי לָא אִשְׁתְּזִיב מִנַּיהּ, וְכָל מַה דְּיָדַע בִּלְעָם מִנַּיהּ הֲוָה, וּכְתִיב בֵּיהּ בִּבְלְעָם (במדבר כב ו) **כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר תָּאֹר יוּאָר, וְכוּלֵי עָלְמָא הֲווֹ מִסְתְּפֵי מִלָּבָן וּמֵחָרְשׁוֹי, וּמִלָּה קַדְמָאָה דְּשַׁדַּר יַעֲקֹב לְעֵשָׂו אָמַר עִם לָבָן גַּרְתִּי, וְאִי תֵּימָא דְּזָעִיר הֲוָה יָרֵח אוֹ שַׁתָּא, לָאו הָכִי אֶלָּא וָאֵחַר עַד עָתָּה, עֶשְׂרִין שְׁנִין אִתְאֲחָרִית עִמֵּיהּ, וְאִי תֵּימָא דְּלָא סָלִיק בִּידֵי כְּלוּם, וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר, אִינּוּן תְּרֵין גְּזֵרֵי דִינִין, דְּכַד מִתְחַבְּרָן תַּרְוַוֵיהוּ כַּחֲדָא, לָא מִתְחַבְּרָן אֶלָּא לְאַבָאָשָׁא עָלְמָא, וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב** (דברים כב י) **לֹא תַחֲרֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחְדָּו.**

יַעֲקֹב שָׁלַט עַל כָּל כֹּחוֹת הַקְּלִפּוֹת וְנִכְנְעוּ תַּחְתָּיו

צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה, אִלֵּין אִינּוּן כְּתֵרֵי תַּתָּאֵי דְּקָטֵל קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, (שמות יב כט) **בְּכוֹר בְּהֵמָה,** (שם) **בְּכוֹר הַשְּׁבִי,** (שם יא ה) **בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה, הָדָא הוּא דִּכְתִיב צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה, מִיָּד מִסְתְּפֵי הֲוָה עֵשָׂו וְנָפַק לְקָדָמוֹתֵיהּ, וּדְחִילוּ הֲוָה לֵיהּ מִיַּעֲקֹב, כְּמָה דַּהֲוָה לֵיהּ לְיַעֲקֹב מֵעֵשָׂו.**

לְבַר נָשׁ דַּהֲוָה אָזִיל בְּאָרְחָא, עַד דַּהֲוָה אָזִיל שָׁמַע עַל חַד לִסְטִים דַּהֲוָה כָּמַן בְּאָרְחָא, פָּגַע

מָתוֹק מִדְּבָשׁ

הַחֲכָמִים וְהַמְכַשְּׁפִים וְהַקּוֹסְמִים, **וּמִאן דְּבָעֵי לְאוֹבָדָא בְּחַרְשׁוֹי לָא אִשְׁתְּזִיב מִנַּיהּ** וְאֶת מִי שֶׁרָצָה לְאַבֵּד בִּכְשָׁפָיו לֹא הָיָה יָכוֹל לְהִנָּצֵל מִמֶּנּוּ, **וְכָל מַה דְּיָדַע בִּלְעָם מִנַּיהּ הֲוָה** וְכָל מַה שֶּׁיָּדַע בִּלְעָם מִמֶּנּוּ הָיָה, **וּכְתִיב בֵּיהּ בִּבְלְעָם** שֶׁשָּׁלַח לוֹ בָּלָק לֵאמֹר **כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר תָּאֹר יוּאָר** אִם כֵּן לָבָן וַדַּאי שֶׁיָּדַע לְקַלֵּל, **וְכוּלֵי עָלְמָא הֲווֹ מִסְתְּפֵי מִלָּבָן וּמֵחָרְשׁוֹי** וְכָל הָעוֹלָם הָיוּ מִתְיָרְאִים מִלָּבָן וּמִכְּשָׁפָיו, וְעַתָּה חוֹזֵר רַבִּי יְהוּדָה לִדְבָרָיו וְאָמַר **וּמִלָּה קַדְמָאָה דְּשַׁדַּר יַעֲקֹב לְעֵשָׂו** וְדָבָר רִאשׁוֹן שֶׁשָּׁלַח יַעֲקֹב לְעֵשָׂו **אָמַר עִם לָבָן גַּרְתִּי, וְאִי תֵּימָא דְּזָעִיר הֲוָה יָרֵח אוֹ שַׁתָּא** וְאִם תֹּאמַר שֶׁזְּמַן קָצָר הָיָה חֹדֶשׁ אוֹ שָׁנָה, **לָאו הָכִי** לֹא כֵּן הָיָה **אֶלָּא וָאֵחַר עַד עָתָּה** פֵּרוּשׁ **עֶשְׂרִין שְׁנִין אִתְאֲחָרִית עִמֵּיהּ** עֶשְׂרִים שָׁנָה נִתְאַחַרְתִּי עִמּוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר זֶה לִי עֶשְׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתֶךָ, **וְאִי תֵּימָא דְּלָא סָלִיק בִּידֵי כְּלוּם** וְאִם תֹּאמַר שֶׁלֹּא עָלָה בְּיָדִי כְּלוּם, לָכֵן אָמַר לוֹ **וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר** פֵּרוּשׁ **אִינּוּן תְּרֵין גְּזֵרֵי דִינִין** אֵלּוּ הֵם שְׁתֵּי כֹּחוֹת הַדִּין שֶׁהֵם בְּחֵינוֹת תִּפְאֶרֶת וּמַלְכוּת דְּקְלִפָּה שֶׁיַּעֲקֹב הָיָה שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא יִתְחַבְּרוּ אֶלָּא לְהָרַע לָרְשָׁעִים, **דְּכַד מִתְחַבְּרָן תַּרְוַוֵיהוּ כַּחֲדָא לָא מִתְחַבְּרָן אֶלָּא לְאַבָאָשָׁא עָלְמָא** שֶׁכְּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים שְׁנֵיהֶם יַחַד אֵינָם מִתְחַבְּרִים אֶלָּא לְהָרַע וּלְהַזִּיק לִבְנֵי הָעוֹלָם, **וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב** עַל זֶה כָּתוּב **לֹא תַחֲרֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחְדָּו** כִּי עַל יְדֵי זֶה יִגְרֹם שֶׁאִלּוּ הַשְּׁתֵּי קְלִפּוֹת יַזִּיקוּ לִבְנֵי הָעוֹלָם, וְאָמַר יַעֲקֹב לְעֵשָׂו שֶׁאִלּוּ הַשְּׁתֵּי קְלִפּוֹת הֵם כְּפוּיוֹת וּמְשֻׁעְבָּדוֹת תַּחַת יָדִי וַאֲנִי עוֹשֶׂה בָּהֶם כִּרְצוֹנִי. (דף קסו ע"ב, ובביאורינו כרך ג עמ' תקה-תקז)

יַעֲקֹב שָׁלַט עַל כָּל כֹּחוֹת הַקְּלִפּוֹת וְנִכְנְעוּ תַּחְתָּיו

צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה הַיְינוּ **אִלֵּין אִינּוּן כְּתֵרֵי תַּתָּאֵי דְּקָטֵל קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם** אֵלּוּ הֵם הַסְּפִירוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת שֶׁל הַקְּלִפּוֹת שֶׁהָרַג הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּמִצְרַיִם כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב **בְּכוֹר בְּהֵמָה** וְאַחַר כָּךְ כָּתוּב **בְּכוֹר הַשְּׁבִי** וְעוֹד כָּתוּב **בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה, הָדָא הוּא דִּכְתִיב צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה** פֵּרוּשׁ שֶׁאָמַר יַעֲקֹב שֶׁכָּל אֵלּוּ כֹּחוֹת הַקְּלִפּוֹת הֵם נִכְנָעִים תַּחְתַּי וְנִמְסָרִים בְּיָדִי וַאֲנִי שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, **מִיָּד מִסְתְּפֵי הֲוָה עֵשָׂו וְנָפַק לְקָדָמוֹתֵיהּ** מִיָּד הָיָה עֵשָׂו מִתְיָרֵא מִיַּעֲקֹב וְיָצָא לְקִרְאתוֹ לְהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ, **וּדְחִילוּ הֲוָה לֵיהּ מִיַּעֲקֹב כְּמָה דַּהֲוָה לֵיהּ לְיַעֲקֹב מֵעֵשָׂו** וְהָיָה עֵשָׂו מִתְיָרֵא מִיַּעֲקֹב כְּמוֹ שֶׁיַּעֲקֹב הָיָה מִתְיָרֵא מִמֶּנּוּ. (רמ"ק וכ"פ ומפרשים)

לְבַר נָשׁ דַּהֲוָה אָזִיל בְּאָרְחָא מָשָׁל לְאָדָם שֶׁהָלַךְ בַּדֶּרֶךְ, הַנִּמְשָׁל הוּא יַעֲקֹב שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים לג ו) וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ, **עַד דַּהֲוָה אָזִיל שָׁמַע עַל חַד לִסְטִים דַּהֲוָה כָּמַן בְּאָרְחָא** עַד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ שָׁמַע עַל לִסְטִים אֶחָד שֶׁהָיָה אוֹרֵב בַּדֶּרֶךְ, וְהַיְינוּ עֵשָׂו, **פָּגַע בֵּיהּ בַּר נָשׁ אַחֲרָא** פָּגַע

בֵּיהּ בַּר נָשׁ אַחֲרָא, אָמַר לֵיהּ מִמַּאן אַנְתְּ, אָמַר לֵיהּ מִפְּלוֹנִי לִגְיוֹן אֲנָא, אָמַר לֵיהּ סְטֵי לָךְ מִגַּבָּאי, דְּכָל מַאן דְּקָרִיב בַּהֲדָאי חַד חִוְיָא אֲנָא מַיְיתֵי וְקָטִיל לֵיהּ, אֲזַל הַהוּא בַּר נָשׁ לְהַהוּא לִגְיוֹן, אָמַר לֵיהּ חַד בַּר נָשׁ אָתֵי, וְכָל מַאן דִּי קָרִיב בַּהֲדֵיהּ נָשְׁכֵיהּ חַד חִוְיָא דְּהוּא מַיְיתֵי (דף קסז ע"א) **וּמַיְית, שָׁמַע הַהוּא לִגְיוֹן וְדָחִיל, אָמַר יָאוּת דְּאָזִיל לְקַבְלֵיהּ וְאִתְפַּיֵּיס בַּהֲדֵיהּ, עַד דְּחָמָא לֵיהּ הַהוּא בַּר נָשׁ אָמַר וַוי דְּהַשְׁתָּא יְקָטְלִינֵיהּ הַהוּא לִגְיוֹן, שָׁאֲרֵי סָגִיד וְכָרַע לְקַבְלֵיהּ, אָמַר הַהוּא לִגְיוֹן אִלְמָלֵא הֲוָה לֵיהּ בִּידֵיהּ חִוְיָא לְקָטְלָא, לָא סְגִיד כּוּלֵי הַאי לְקַבְלִי, שָׁאֲרֵי לִגְיוֹנָאָה לְאִתְגָּאָה, אָמַר הוֹאִיל וְכָל כָּךְ כָּרַע לְקַבְלִי לָא אֶקְטְלִינֵיהּ.**

כָּךְ אָמַר יַעֲקֹב, עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה, עֶשְׂרִין שְׁנִין אִתְאֲחָרִית עִמֵּיהּ, וַאֲנָא מַיְיתֵי חִוְיָא לְקָטְלָא בְּנֵי נָשָׁא, שָׁמַע עֵשָׂו אָמַר וַוי מַאן יְקוּם קַמֵּיהּ, דְּהַשְׁתָּא יְקָטְלִינֵיהּ יַעֲקֹב בְּפוּמֵיהּ, שָׁאֲרֵי נָפִיק לָקֳדָמוֹתֵיהּ לְאִתְפַּיְיסָא עִמֵּיהּ, כֵּיוָן דְּחָמָא לֵיהּ, מַה כְּתִיב וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ, כֵּיוָן דְּקָרִיב בַּהֲדֵיהּ שָׁאֲרֵי כָּרַע וְסָגִיד לְקַבְלֵיהּ, הָדָא הוּא דִכְתִיב וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה

מָתוֹק מִדְּבָשׁ

בּוֹ בְּיַעֲקֹב אָדָם אַחֵר, הַיְינוּ שָׁרוֹ שֶׁל עֵשָׂו, **אָמַר לֵיהּ מִמַּאן אַנְתְּ** שָׁאַל מִמֶּנּוּ יַעֲקֹב מִשֶּׁל מִי אַתָּה, **אָמַר לֵיהּ מִפְּלוֹנִי לִגְיוֹן אֲנָא** אָמַר לוֹ אֲנִי אִישׁ מֵאַנְשֵׁי אוֹתוֹ לִגְיוֹן שֶׁל אוֹתוֹ הַלִּסְטִים, כְּלוֹמַר אֲנִי שָׁרוֹ שֶׁל עֵשָׂו, **אָמַר לֵיהּ** יַעֲקֹב לְשָׂרוֹ שֶׁל עֵשָׂו, **סְטֵי לָךְ מִגַּבָּאי** נְטֵה וְלֵךְ מֵעָלַי, **דְּכָל מַאן דְּקָרִיב בַּהֲדָאי חַד חִוְיָא אֲנָא מַיְיתֵי וְקָטִיל לֵיהּ** שֶׁכָּל מִי שֶׁקָּרֵב אֵלַי אֲנִי מֵבִיא נָחָשׁ אֶחָד וְהוֹרֵג אוֹתוֹ, רְצוֹנוֹ לוֹמַר מַה שֶּׁאָמַר יַעֲקֹב יַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר, הַיְינוּ כֹּחוֹת הַדִּין שֶׁהֵם בְּחִינוֹת תִּפְאֶרֶת וּמַלְכוּת דְּקִלְפָּה שֶׁהֵם כְּפוּיוֹת תַּחַת רַגְלַי, וְאִם אֲנִי רוֹצֶה יָכוֹל אֲנִי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם לַהֲרוֹג אֶתְכֶם, וְכַוָּנָתוֹ הָיְתָה לְהַרְאוֹת לוֹ שֶׁלֹּא הָיָה מִתְיָרֵא לֹא מִמֶּנּוּ וְלֹא מֵעֵשָׂו, **אֲזַל הַהוּא בַּר נָשׁ לְהַהוּא לִגְיוֹן** הָלַךְ זֶה הָאָדָם שֶׁהוּא שָׁרוֹ שֶׁל עֵשָׂו לְאוֹתוֹ הַלִּגְיוֹן, פֵּרוּשׁ שֶׁחָזַר אֶל עֵשָׂו, **אָמַר לֵיהּ חַד בַּר נָשׁ אָתֵי** אָמַר לוֹ בָּא אִישׁ אֶחָד שֶׁהוּא יַעֲקֹב, **וְכָל מַאן דִּי קָרִיב בַּהֲדֵיהּ נָשְׁכֵיהּ חַד חִוְיָא דְּהוּא מַיְיתֵי** (דַּף קסז עַמּוּד א) **וּמַיְית** וְכָל מִי שֶׁקָּרֵב אֵלָיו מֵבִיא עָלָיו נָחָשׁ אֶחָד, הַיְינוּ סוּס שׁוֹר וַחֲמוֹר וּמֵמִית אוֹתוֹ, **שָׁמַע הַהוּא לִגְיוֹן וְדָחִיל** שָׁמַע אוֹתוֹ הַלִּגְיוֹן שֶׁהוּא עֵשָׂו וְנִפְחַד, **אָמַר יָאוּת דְּאָזִיל לְקַבְלֵיהּ וְאִתְפַּיֵּיס בַּהֲדֵיהּ** אָמַר עֵשָׂו רָאוּי הוּא שֶׁאֵלֵךְ לְקָרָאתוֹ לְהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ, **עַד דְּחָמָא לֵיהּ הַהוּא בַּר נָשׁ** כֵּיוָן שֶׁרָאָה אוֹתוֹ זֶה הָאָדָם, הַיְינוּ יַעֲקֹב, **אָמַר וַוי דְּהַשְׁתָּא יְקָטְלִינֵיהּ הַהוּא לִגְיוֹן** נִפְחַד מֵעֵשָׂו וְאָמַר אוֹי לִי שֶׁעַתָּה יַהַרְגֵנִי זֶה הַלִּגְיוֹן, **שָׁאֲרֵי סָגִיד וְכָרַע לְקַבְלֵיהּ** הִתְחִיל לְהִשְׁתַּחֲוֹת וְלִכְרוֹעַ כְּנֶגְדּוֹ, **אָמַר הַהוּא לִגְיוֹן אִלְמָלֵא הֲוָה לֵיהּ בִּידֵיהּ חִוְיָא לְקָטְלָא לָא סְגִיד כּוּלֵי הַאי לְקַבְלִי** אָמַר אוֹתוֹ לִגְיוֹן שֶׁהוּא עֵשָׂו בְּלִבּוֹ אִלְמָלֵי הָיָה אֵמֶת שֶׁיֵּשׁ נָחָשׁ בְּיָדוֹ שֶׁל יַעֲקֹב לַהֲרוֹג בְּנֵי אָדָם לֹא הָיָה כָּל כָּךְ מִשְׁתַּחֲוֶה כְּנֶגְדִּי, **שָׁאֲרֵי לִגְיוֹנָאָה לְאִתְגָּאָה** הִתְחִיל אוֹתוֹ הַלִּגְיוֹן שֶׁהוּא עֵשָׂו לְהִתְגָּאוֹת עַל יַעֲקֹב, **אָמַר הוֹאִיל וְכָל כָּךְ כָּרַע לְקַבְלִי לָא אֶקְטְלִינֵיהּ** אָמַר בְּגַאֲוָה הוֹאִיל שֶׁכָּרַע כְּנֶגְדִּי כָּל כָּךְ לֹא אֲהָרְגֶנּוּ. (רמ"ק וראב"ג ומפרשים)

וְהַנִּמְשָׁל הוּא **כָּךְ אָמַר יַעֲקֹב, עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה** פֵּרוּשׁוֹ **עֶשְׂרִין שְׁנִין אִתְאֲחָרִית עִמֵּיהּ** עֶשְׂרִים שָׁנָה שָׁהִיתִי עִמּוֹ, **וַאֲנָא מַיְיתֵי חִוְיָא לְקָטְלָא בְּנֵי נָשָׁא** וַאֲנִי מֵבִיא נָחָשׁ שֶׁהוּא כֹּחַ הַשּׁוֹר וַחֲמוֹר הַנִּזְכָּר לְעֵיל לַהֲרוֹג בְּנֵי אָדָם, **שָׁמַע עֵשָׂו אָמַר וַוי מַאן יְקוּם קַמֵּיהּ** שָׁמַע עֵשָׂו וְאָמַר אוֹי לִי מִי יַעֲמֹד לִפְנֵי יַעֲקֹב, **דְּהַשְׁתָּא יְקָטְלִינֵיהּ יַעֲקֹב בְּפוּמֵיהּ** כִּי עַתָּה יַהַרְגֵנִי יַעֲקֹב בְּפִיו עַל יְדֵי שֶׁיְּיַחֵד אֶת הַשּׁוֹר וַחֲמוֹר דְּקִלְפָּה, **שָׁאֲרֵי נָפִיק לָקֳדָמוֹתֵיהּ לְאִתְפַּיְיסָא עִמֵּיהּ** הִתְחִיל לָצֵאת לְהִתְפַּיֵּס וּלְהִתְרַצּוֹת עִמּוֹ, וְיַעֲקֹב חָשַׁב שֶׁעֵשָׂו לֹא יָבוֹא עוֹד, אֲבָל **כֵּיוָן דְּחָמָא לֵיהּ** כֵּיוָן שֶׁרָאָה יַעֲקֹב שֶׁעֵשָׂו בָּא חָשַׁב שֶׁטָּעָה בְּמַה שֶׁחָשַׁב שֶׁעֵשָׂו מִתְיָרֵא מִמֶּנּוּ, לָכֵן **מַה כְּתִיב, וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ** כִּי נִתְיָרֵא מִמֶּנּוּ שֶׁמָּא בָּא לְהָרְגוֹ, **כֵּיוָן דְּקָרִיב בַּהֲדֵיהּ שָׁאֲרֵי כָּרַע וְסָגִיד לְקַבְלֵיהּ** וְכֵיוָן שֶׁקָּרַב אֶל עֵשָׂו הִתְחִיל לִכְרוֹעַ וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת כְּנֶגְדּוֹ **הָדָא הוּא דִכְתִיב וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ**

שֶׁבַּע פְּעָמִים עַד גְּשָׁתוֹ עַד אָחִיו, אָמַר עֲשָׂו אִלְמָלֵא כָּל כָּךְ הֲוָה עִמֵּיהּ, לָא סְגִיד לְקִבְלִי, שָׁארֵי לְאִתְגָּאָה.

הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה מוֹשֵׁךְ עָלָיו חַיִּים עֶלְיוֹנִים

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (משלי כח יד) **אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד, וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה** (דף קסח ע"א) **זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרְעֵי בְּהוּ, וְיָהַב לוֹן אוֹרַיְיתָא דְּקֻשׁוֹט, בְּגִין לְמִזְכֵּי בָהּ לְחַיֵּי עָלְמָא, דְּכָל מַאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרַיְיתָא, קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָשִׁיךְ עֲלֵיהּ חַיִּין עִלָּאִין וְאָעִיל לֵיהּ לְחַיֵּי עָלְמָא דְּאָתֵי, דִּכְתִיב** (דברים ל כ) **כִּי הִיא חַיֶּיךָ וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ, וּכְתִיב** (שם לב מז) **וּבַדָּבָר הַזֶּה תַּאֲרִיכוּ יָמִים, חַיִּין בְּהַאי עָלְמָא וְחַיִּין בְּעָלְמָא דְּאָתֵי.**

מָתוֹק מִדְּבָשׁ

עַד אָחִיו, אָמַר עֲשָׂו, אִלְמָלֵא כָּל כָּךְ הֲוָה עִמֵּיהּ לָא סְגִיד לְקִבְלִי אִלְמְלֵי הָיָה כֹּחַ הַנָּחָשׁ עִמּוֹ לֹא הָיָה מִשְׁתַּחֲוֶה כְּנֶגְדִּי, **שָׁארֵי לְאִתְגָּאָה** וְהִתְחִיל לְהִתְגָּאוֹת עַל **יַעֲקֹב.** (דף קסו ע"ב-קסז ע"א, ובביאורינו כרך ג עמ' תקו-תקט)

הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה מוֹשֵׁךְ עָלָיו חַיִּים עֶלְיוֹנִים

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר לְפָרֵשׁ מַה שֶּׁכָּתוּב **אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד** אַשְׁרֵי מִי שֶׁדּוֹאֵג וּמְפַחֵד תָּמִיד מֵעֲנְשֵׁי הַגֵּיהִנֹּם וּבָכָה יִתְרַחֵק מֵעֲבֵרָה, **וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה** הַמְחַזֵּק אֶת לִבּוֹ וְלֹא מְפַחֵד מֵעֲנָשׁ, הוּא יִפּוֹל בַּגֵּיהִנֹּם הַנִּקְרָא רָעָה (מִפֶּתֶם נֶהֱרָס דַּף כג עמוד ח), וּכְדֵי לְפָרֵשׁ פָּסוּק זֶה הִקְדִּים וְאָמַר, (דַּף קסח עמוד א) **זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרְעֵי בְּהוּ** אַשְׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּחַר בָּהֶם מִצַּד רָצוֹן הָעֶלְיוֹן בְּרַחֲמִים פְּשׁוּטִים וְלֹא מִצַּד שֶׁהֵם הָיוּ רְאוּיִים לְכָךְ מִצַּד מַעֲשֵׂיהֶם, **וְיָהַב לוֹן אוֹרַיְיתָא דְּקֻשׁוֹט בְּגִין לְמִזְכֵּי בָהּ לְחַיֵּי עָלְמָא** וְנָתַן לָהֶם תּוֹרַת אֱמֶת כְּדֵי לִזְכּוֹת בָּהּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, **דְּכָל מַאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרַיְיתָא קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָשִׁיךְ עֲלֵיהּ חַיִּין עִלָּאִין וְאָעִיל לֵיהּ לְחַיֵּי עָלְמָא דְּאָתֵי** כִּי כָּל מִי שֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁךְ עָלָיו חַיִּים עֶלְיוֹנִים וּמֵבִיא אוֹתוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, **דִּכְתִיב כִּי הִיא חַיֶּיךָ** בָּעוֹלָם הַזֶּה, **וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ** לָעוֹלָם הַבָּא, **וּכְתִיב וּבַדָּבָר הַזֶּה תַּאֲרִיכוּ יָמִים** סְתָם יָמִים כָּל יָמִים בְּמַשְׁמָע, דְּהַיְינוּ **חַיִּין בְּהַאי עָלְמָא וְחַיִּין בְּעָלְמָא דְּאָתֵי** חַיִּים בָּעוֹלָם הַזֶּה וְחַיִּים בָּעוֹלָם הַבָּא.

(דף קסז ע"ב-קסח-ע"א, ובביאורינו כרך ג עמ' תקיט)

שבח דא שירתא

כתב הרב חיים ויטאל, הרי מבואר בפירוש אף בדברי התנאים, **שאין אדם יוצא ידי חובתו לגמרי בעסק המקרא והמשנה והאגדה והתלמוד בלבד, אלא הוא מחוייב לעסוק בכל יכלתו בסתרי תורה ובמעשה מרכבה, כי אין הנאה להקב"ה מכל מה שברא בעולמו רק בהיות בניו למטה עוסקים ברזי התורה להכיר גדולתו ויופיו ומעלתו.**

ואמר עוד, כי בפשטי התורה ובספוריה ודיניה ובמצוותיה, בהיותם כפשטם אין בהם שום היכר וידיעה לידע את בוראם יתברך, וכו', **אמנם בסודות התורה ובעסק כוונת המצות על זה נאמר בהפך, אם בטובה נאמר "תנו עז לאלהי"ם", ואם ברעה נאמר "צור ילדך תשי" כביכול, ודברים אלו מבוארים לאשר נגע אלהי"ם בלבו.**

(ע"כ דברי הרב חיים ויטאל (תלמיד האריז"ל) הובא בספרנו **שערי זהר** שער ראשון פרק י"ב)

לקבלת העלון מידי שבוע יש לשלוח אימייל בכתובת:
3022233@gmail.com

הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ" ע"פ "מָתוֹק מִדְּבָשׁ" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט בינוני – מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערגער
(cm 16.5/11.5)

מוקד הזמנות: 02-50-222-33 www.matokmidvash.com